

KOMPENDIUM 2016

PYRENÉERHUND

Pyrenéersällskapet
Svenska Bergs- och Herdehundsklubben
Framtaget för domarkonferens 2016
KOMPENDIUM 2016

Kompendiet för pyrenéerhund är framtaget av Pernilla Sandström (text och layout) å den svenska rasklubbens vägnar (Pyrenéersällskapet). Kompendiet är godkänt av Pyrenéersällskapetets specialklubb (Svenska Bergs- och Herdehundklubben). Samtliga bilder har godkänts för kompendiets användning av respektive fotograf.

Översiktlig innehållsförteckning

<u>Ursprung</u>	<u>2</u>
<u>Helhetsintryck och måttförhållanden</u>	<u>3</u>
<u>Uppförande/karaktär</u>	<u>5</u>
<u>Huvud</u>	<u>6</u>
<u>Kropp</u>	<u>13</u>
<u>Rörelser</u>	<u>15</u>
<u>Hud, päls och färg</u>	<u>19</u>
<u>Fel</u>	<u>28</u>

OBS!

Vi ber Er uppmärksamma att på de exempelfotografier som använts kan det förekomma både felaktiga och utsökta detaljer i andra hänseenden än de som avses att demonstreras i kompendiets olika stycken.

En pyrenéerhund i arbete.

FCI-nummer 137
Originalstandard 2001-03-13
FCI-Standard 2001-04-02; franska
SKKs Standardkommitté 2002-06-05

Ursprungsland/hemland

Frankrike

Användningsområde

Herdehund

FCI-klassifikation

Grupp 2, sektion 2.2

Bakgrund/ändamål

Rasen har funnits i Pyrenéerna sedan urminnes tider. Den var känd under medeltiden och användes som vakthund på slotten. Rasen omnämns av Gaston Phoebus på 1300-talet. Den var en uppskattad sällskapshund redan på 1600-talet och förekom vid hovet hos Ludvig XIV. Den första detaljerade beskrivningen av rasen finns i en bok från 1897 av greve de Bylandt. Tio år senare startade de första rasklubbarna. På initiativ av Bernard Sénac-Lagrange registrerade klubben Réunion des Amateurs de Chiens Pyrénées den officiella standarden hos franska kennelklubben 1923. Den nuvarande standarden är fortfarande mycket lik den som utarbetades 1923, det är mest förtydliganden som man har tillfört.

Pyrenéerhunden är en fransk boskapsvaktare och har så varit i nästan tusen år. Intresset för rasen har alltid varit stort i hemlandet, vilket åskådliggörs genom den framgångsrika roll som slottsvaktare rasen haft. Den förste att slå vakt om rasens speciella egenskaper var Eugène Byasson som i mitten av 1800-talet samlade uppödare av pyrenéerhundar och fick dem att enas om viktiga åtgärder för skyddandet av rasen.

I början av 1900-talet startades de första rasklubbarna i hemlandet, men sedan kom kriget. Första världskriget var i sig en katastrof och så även för pyrenéerhundar. Majoriteten av hundarna dödades och de som fanns kvar i livet led av svår undernäring och blev på så sätt väldigt underutvecklade. Tack vare bildandet av rasklubben R.A.C.P., en stark organisation med klara mål och direktiv, lyckades aveln fortgå och 1930 var rasen tillbaka på sin ursprungliga nivå gällande kvalitet och avelsmaterial. När andra världskriget började kom nästa svåra slag mot pyrenéerhunden med majoriteten av hundarna åter igen eliminerade, men den engagerade gruppen av uppödarna från bergstrakten i Pyrenéerna samlade snabbt ihop en utmärkt grupp hundar som nu utgör grunden för samtliga av världens pyrenéerhundar.

Tillbaka till rasens syfte! Pyrenéerhunden är framtagen för att skydda sin flock mot rovdjur, framförallt björn och varg. Detta syfte måste alltid hållas i bakhuvudet när en pyrenéerhund bedöms, då konstruktionen är det som möjliggör hundens roll som beskyddare. Alla delar av detta kompendium kommer att återkopplas till pyrenéerhundens ursprung och orsakerna till att rasen skall vara byggd på ett särskilt sätt.

Pyrenéerhundar i rätt miljö.

Helhetsintryck

Rasen skall vara stor, imponerande och kraftigt byggd, men inte utan en viss elegans.

Fel

Ett allmänt intryck av tyngd utan värdighet.
Hund som är fet, i dålig kondition eller lymfatisk.

Viktiga måttförhållanden

Skallens bredd, där den är som bredast, skall motsvara skallens längd.

Nospartiet skall vara något kortare än skallen.

Kroppslängden mätt från skulderleden till sittbensknölen skall något överstiga hundens mankhöjd.

Bröstkorgens djup skall motsvara eller något understiga halva mankhöjden.

För att rasen skall klara av arbetet på berget är den rätta storleken och styrkan viktiga ingredienser. Men det är viktigt att komma ihåg att en stor och kraftfull hund inte är detsamma som en tung hund. Bibehållen elegans, ädelhet och stolthet är oerhört viktigt om en pyrenéerhund ska ge det rätta helhetsintrycket. Hunden skall vara reslig samt imponerande och det första intrycket av hunden måste vara ståligt.

I egenskap av boskapsvaktare som arbetar i bergsmiljö, krävs det att pyrenéerhunden är en sund och stark hund som med lätthet följer sin flock och arbetar dygnet runt. Rasen skall ha storlek och styrka tillräckligt för att kunna stöta bort rovdjur, men vara smidig nog för att kunna klara sig undan motattacker. Om en pyrenéerhund ska vara trogen sitt ursprung och vara byggd för att klara av sitt arbete får den aldrig vara tung och klumpig!

Stark benstomme är mycket viktigt för att bibehålla rasens kraft och styrka, och det finns i dagens läge skäl att uppmärksamma detta vid bedömning.

Hane och tik med goda proportioner och utmärkt könsprägel.

Hanar med utmärkta helhetsintryck och balans mellan storlek, styrka och resning.

Tikar med utmärkta helhetsintryck och balans mellan storlek, styrka och resning.

Uppförande/karaktär

Rasen har använts till att självständigt skydda hjordar mot rovdjur och urvalet har grundat sig på egenskaper för vakt och försvar liksom på hur bunden hunden är vid sin hjord. Detta har främst resulterat i en kraftig och vig hund som också är godmodig och tillgiven dem den vaktar. Denna vakthund tenderar att uppträda självständigt och initiativrikt vilket kräver en viss fasthet från ägarens sida.

Pyrenéerhunden är en av de boskapsvaktande raserna som använts närmst människor. I bergen i Frankrike har flockarna inte bara gått i ensliga berg, utan ofta mycket nära byar och bebyggelse i allmänhet. Det har med grund i detta alltid funnits skäl för hundar som i mångt och mycket är trygga bland människor och som inte utgör ett hot mot de människor de träffar på.

Pyrenéerhundar med olika flockar att vakta.

De delar av mentaliteten som blir mest uppenbar i en bedömningsituation är följande;

1) valpar är ofta starka individer, men under tiden som vaktegenskaperna och självständigheten växer fram (ofta mellan 10-18 månader) så kan pyrenéerhunden vara en smula reserverad och inte helt bekväm i stora sammanhang utanför dess revir. Denna reservation får aldrig gränsa till skygghet och rädsla, då rasen i grund i botten ska vara trygg bland folk och få.

2) det går ofta att skåda en viss dominans hanar emellan och tikar emellan. Mest påtagligt blir detta ofta i stora klasser med unghanar i tider för löp eller då det är stökig miljö i allmänhet. Dominansen får aldrig övergå i okontrollerad hets eller utfall, men viss förståelse kan behövas från domarnas sida gällande hanar som "går på tå" i vissa sammanhang.

Vi har pyrenéerhundar med generellt sett sund mentalitet i Sverige och det är mycket sällan det förekommer gruff och utfall eller extrem skygghet i sociala sammanhang. Detta är något som värderas väldigt högt och som alla som är involverade i rasen är måna om att ta tillvara på. Vi återkommer till mentaliteten i svansavsnittet.

Huvud

Huvudet skall inte vara för kraftigt i förhållande till hundens storlek. Dess sidor skall vara tämligen flata.

Fel

För tungt; rektangulärt till formen.

Ett ädelt, mjukt och vackert huvud är pyrenéerhundens adelsmärke och den absolut viktigaste detaljen för bevarad rastyp.

En hane och en tik med utmärkta huvuden och rastypiska uttryck.

Skallparti

Skallens bredd, där den är som bredast, skall motsvara skallens längd.

Skallen skall vara lätt välvd så att man kan känna hjässkammen.

Nackknölen skall vara framträdande vilket gör skallens bakre del äggformad.

Ögonbrynsbågarna skall inte vara markerade.

Pannfåran mellan ögonen skall knappt vara kännbar.

Fel

För brett skallparti, välvd panna.

Stop

Stopet skall slutta mjukt.

Fel

För markerat stop eller avsaknad av stop.

När man känner med händerna på en pyrenéerhunds huvud ska man kunna blunda och samtidigt på ett naturligt sätt följa huvudets mjuka linjer. Det ska kännas kraftfullt, kompakt och välfyllt samtidigt som det ska vara utan kantiga detaljer och lösa läppar eller ögon.

Viktiga måttförhållanden är nosens längd = skallens längd = skallens bredd. Det är viktigt med mjuka konturer och ett huvud med formen av en trubbig kil.

Felen i huvudform i rasen idag skiftar från alltför snipiga och underutvecklade huvuden till alltför tunga och kantiga huvuden, varför man bör sträva efter det idealiska huvudet och bedöma varje avvikelse från detta i relation till den grad det stör hundens uttryck, rastypiskhet och helhet i allmänhet.

Stopet skall enligt standarden vara mjukt sluttande och generellt sett har det inom rasen blivit färre av de alltför markerade stopen.

Även om alltför hårt markerade stop har varit ett problem inom rasen och det ännu förekommer en del alltför framträdande ögonbrynsbågar, så är det viktigt att erinra sig om att inte heller avsaknad av stop är önskvärt. För att få rätt uttryck krävs just det lätt sluttande stopet och avsaknad av stop går ofta hand i hand med snipiga nospartier samt tätt sittande ögon.

Två hanar med liknande stop men där den översta har korrekta ögonbrynsbågar och den understa på tok för markerade ögonbrynsbågar.

Nostryffel

Nostryffeln skall vara fullkomligt svart.

Diskvalificerande fel Helt annan färg än svart.

Pyrenéerhundens nostryffel skall vara fullkomligt svart - vilket innebär att inga inslag av brunt, grått eller skårt är acceptabelt. Ofta går pigmentet på nostryffeln hand i hand med pigmentet kring ögon, läppar och hundens hud i övrigt. Det finns olikheter i hur pigmenteringen bedöms, varför det finns skäl att påminna om att allt annat än svart pigmentering är diskvalificerande.

Det görs en distinktion mellan pigment som är av annan färg än svart - vilket anges vara diskvalificerande - och pigmentering som är ofullständig på nostryffel, ögonkanter och läppar - vilket anges vara ett fel (ej diskvalificerande). Det är ovanligt att pyrenéerhundar har pigmentbortfall på nostryffeln och runt ögonen (vilket dessutom, beroende på grad av bortfall, skulle anses störa helhetsintrycket), men det är relativt vanligt med smärre pigmentbortfall på läpparna. Detta ska fortsatt bedömas som ett fel och vägas in i helhetsbedömningen, men det är ej ett fel av samma allvarsgrad som en brun eller skår nostryffel.

Nosparti

Nospartiet skall vara brett, något kortare än skallpartiet och gradvis avsmalna mot nostryffeln. Sett ovanifrån har det formen av ett V med avhuggen spets.

Nospartiet skall vara väl utfyllt under ögonen.

Pyrenéerhundens huvud skall ha formen av en trubbig kil och händerna skall, med lätthet, känna huvudets utfyllnad under ögonen.

Valp och vuxen med välfyllda nospartier och vackra kilar.

Läppar

Läpparna skall vara föga överhängande och precis täcka underkäken.

De skall vara svarta eller mycket kraftigt markerade med svart, så även gommen.

Läpparna på pyrenéerhunden skall vara torra och täta med svart pigmentering. Pigmentet är väldigt viktigt för rasen och önskvärt är att den svarta färgen täcker mycket av tandköttet och även återfinns i hundens gom.

Hane med utmärkta läppar som är synnerligen välpigmenterade - så även tandkött och gom.

Käkar/Tänder

Bettet skall vara fulltaligt med friska och vita tänder.

Saxbett.

Tångbett är tillåtet liksom att de två mittersta framtänderna i underkäken lutar framåt.

Fel

För hängande läppar som är lösa och hänger nedanför underkäken.

Ofullständig pigmentering på nostryffeln, ögonkanterna och läpparna.

Diskvalificerande fel

Över- eller underbett; varje missbildning av käkarna.

Ögon

Ögonen skall vara tämligen små, mörkt bärnstensfärgade, mandelformade och lätt snedställda med intelligent och kontemplativt uttryck.

Ögonkanterna skall vara svarta och får aldrig vara lösa.

Blicken skall vara mild och drömmande.

Fel

Runda, ljusa, djupt sittande eller framträdande; för stora eller för små; för tätt sittande eller för brett isär.

Synligt tredje ögonlock.

Hårt uttryck.

Diskvalificerande fel

Rosa på ögonkanterna.

Gula ögon.

Bett som föredras är saxbett, men även tångbett är godkänt för rasen. Det är väldigt vanligt förekommande att de två mittersta tänderna i underkäken lutar framåt, vilket är acceptabelt (precis som standarden nämner) - dock innebär inte detta att skeva bett i allmänhet eller omvända saxbett är tillåtna.

Tik med fantastiskt huvud, vackra ögon och rastypiska läppar.

Korrekt ögon är en nyckelfaktor för rasens helhet. De skall vara mörkt bärnstensfärgade, vänliga, lugna och trygga. Det är dock viktigt att erinra sig om att det inte är ”mörkast ögon vinner”! Nästintill svarta ögon kan ge ett hårt uttryck precis som för ljusa ögon kan ge ett skarpt uttryck.

Vid gränsfall kan stöd alltid hämtas i hundens blick och uttryck. Oerhört mycket av uttrycket ligger i blicken, och när du ser en pyrenéerhund i ögonen ska du instinktivt känna tillit och trygghet samt en stor värme. Om för mörka eller för ljusa ögon påverkar denna upplevelse, så är ögonfärgen felaktig.

Stark pigmentering och bredd på ögonkant kan påverka intrycket av hundens ögon, men behöver inte betyda att ögonen är för stora. Något mer som kan påverka hundens uttryck är färgen på det tredje ögonlocket. Det är inte alltför sällan att det syns en liten smula (utan att det behöver innebära ett allvarligt fel), men om det är svartpigmenterat uppmärksammas det inte och om det är opigmenterat syns det tydligt - trots att det i grund och botten är samma fel.

Tik med utmärkt ögonform- och färg.

Öron

Öronen skall vara ansatta i höjd med ögonen. De skall vara tämligen små och trekantiga med avrundade spetsar.

Öronen skall falla platt utmed huvudet och bäras något högre när hunden är alert.

Fel

Breda, långa, skruvade, veckade, burna tillbakalagda, högt ansatta.

Runda ögon, lösa ögonkanter och ljusa ögon ska straffas hårt då det helt och hållet förstör det fantastiska uttryck en pyrenéerhund skall ha.

Pyrenéerhundens öron föredras små och trekantiga och positioneringen av dem är ytterst viktig. De får med fördel "försvinna" in i pälskragen.

Öronen skall vara ansatta i linje med hundens ögon och får aldrig vara för högt ansatta då det stör det rastypiska uttrycket. Dock är det viktigt att komma ihåg att även en pyrenéerhund med perfekt ansatta öron kan ge uttrycket av att ha felansatta öron då de lyssnar uppmärksamt efter någonting, varför visslingar och pipdjur från domarens sida är högst olämpligt.

Hane med välplacerade öron som "försvinner in i pälsen".

Varför skall då pyrenéerhundens huvud se ut som det ska?

Givetvis är det en tradition och ett adelsmärke, men vid lite djupare eftertanke är det väldigt logiskt. Om en hund med kraftigt stop, lösa ögonkanter och hängande läppar träffas av en vildsint slående björn, blir konsekvenserna troligtvis ödesdigra. En björnram som träffar ett kilformat, välskuret huvud med täta läppar, fasta ögonkanter och tjock pälskrage, glider förhoppningsvis med lätthet förbi utan större skada skedd för hunden.

Hanar med utmärkta huvuden, uttryck samt god könsprägel.

Tikar med utmärkta huvuden, uttryck samt god könsprägel.

Hals

Halsen skall vara kraftig och ganska kort med föga utvecklade hakpåsar.

Fel

Tunn, något lång eller tvärtom för kort där huvudet tycks sitta direkt på skuldrorna.
För markerad hakpåse.

Kropp

Kroppslängden mätt från skulderleden till sittbensknölen skall något överstiga hundens mankhöjd.

Bröstbenets avstånd till marken skall nästan motsvara, men aldrig överstiga, halva mankhöjden.

Rygglinje

Rygglinjen skall vara stram.

Manke

Manken skall vara bred.

Rygg

Ryggen skall vara stark och av god längd.

Ländparti

Ländpartiet skall vara medellångt.

Kors

Korset skall vara lätt snedställt med tämligen framträdande höftbensknölar.

Bröstkorg

Bröstkorgen skall vara bred och lång, men inte för djup.

Den skall nå till armbågarna, men inte längre.

Bröstkorgens djup skall vara lika med eller något mindre än halva mankhöjden.

Revbenen skall vara lätt rundade.

Flank

Flankerna skall inte vara särskilt djupa.

Fel

Överbyggd.

Buklinje uppdragen på vindhundsvis eller hängande.

Svankryggig eller karpryggig.

För bred eller för smal bringa.

Flat eller tunnformad bröstorg.

En pyrenéerhund växer snabbt på höjden och varken kropp eller huvud är helt färdigutvecklade förrän hunden nått 3-4 års ålder. Det är viktigt att kroppen är fast och har rektangulär byggnad som tillåter effektiva rörelser.

Ryggen skall vara stark och får aldrig svanka.

En färdigutvecklad hane med goda proportioner.

Ett viktigt mått är bröstorgens djup, som aldrig får överstiga halva mankhöjden.

Pyrenéerhunden är en reslig samt stolt hund, och alltför djupa och tunga bröstorgar förstör såväl helhetsintrycket samt sundheten i kropp och rörelser. En del av hundarna som ger ett tungt och lite för satt intryck har för korta över- och underarmar snarare än för djupa bröstorgar.

Grunda bröstorgar skall ej accepteras, då de omöjliggör en sund muskel- och senstruktur vilket i sin tur ger lösa och ineffektiva rörelser. En välutvecklad bröstorg är därför essentiell för styrka och stabilitet i arbetet i bergen.

Svans

Svansen skall nå minst till hasorna och ha plymartad päls. Den skall bäras lågt i vila med spetsen helst i form av en krok.

När hunden är uppmärksam skall den höjas kraftigt över ryggen i en ring, där bara spetsen vidrör länden (s k pyrenéerhjulet; "arroundera" enligt pyrenéerna).

Fel

Föga behårad eller dåligt buren.

För kort eller för lång.

Utan plym.

Formar sig inte som ett hjul under rörelse eller formar sig som ett hjul hela tiden, även i vila.

Det är viktigt att pyrenéerhundens svans når ända ner till hasorna. Vid gränsfall föredras en lång svans framför en kort, då längden krävs för att det typiska pyrrehjulet skall nå hela vägen runt. Ofta kröks svansen starkt åt sidan eller uppåt vid kotorna längst ned på svansen och denna krok är ytterligare ett av rasens adelsmärken. Viktigt är att krökningen aldrig täcker majoriteten av svansen, utan börjar tidigast efter halva längden. En korrekt "herdekrok" är en synnerligen eftertraktad detalj som verkligen skall ge hunden ifråga ett plus i kanten! Avsaknad av herdekrok är dock inget fel.

Pyrenéerhjulet skall vara en lätt båge och spetsen skall vidröra länden. I ett perfekt "arroundera" syns ett lufthål i mitten av hjulet, men ibland kan en kraftigt markerad herdekrok eller en kraftig behåring ge ett annat intryck – vilket inte bör straffas. Fel är korta svansar som omöjliggör ett fullständig arroundera, alltför hårt knutna svansar och felansatta svansar som bildar ett hjul över ryggen även i stillastående. Fel är även svansar som inte bärs över ryggen, utan som snarare viks åt sidan när hunden är alert.

Två hundar med vackra pyrrehjul och en med en typisk herdekrok.

Pyrenéerhunden skall bära svansen i ett hjul över ryggen när hunden är alert - vilket inte per automatik betyder att svansen ska bäras i ett hjul över ryggen när hunden är i rörelse. Det finns anledning att komma ihåg varför denna ras visar upp sitt pyrrehjul – nämligen i sin roll som väktare.

Eftersom en pyrenéerhund vaktar sin flock och sitt revir och är uppmärksam när så krävs för situationen, är det naturligt för en självsäker och stabil hund att ignorera mycket av det som händer på främmande revir - vilket ofta resulterar i en svans som inte höjs i rörelse då hunden helt enkelt inte finner skäl att vara alert eller uppmärksam.

En vacker och rastypiskt pyrenéerhund skall inte straffas för en svans som för dagen inte visas upp i ett pyrrehjul, det finns definitivt viktigare saker att prioritera i denna ras!

Hane med utmärkt svans buren i ett pyrrehjul (arroundera).

Extremiteter

Framställ

Frambenen skall vara raka, parallella och kraftiga.

Skulderblad

Skulderbladen skall vara tämligen snedställda.

Överarm

Överarmarna skall vara musklade och medellånga.

Underarm

Underarmarna skall vara raka, kraftiga och försedda med ordentligt behäng.

Handlov

Handlovarna skall fortsätta i förlängningen på underarmarnas linjer.

Mellanhand

Mellanhänderna skall vara något snedställda från sidan sett. Ibland finns det enkla eller dubbla sporrar på frambenen.

Framtassar

Framtassarna skall vara något avlånga, kompakta med något välvda tår.

Fel

Inåt- eller utåtvridda tassar.

För öppen vinkel mellan skulderblad och överarm.

Långa, platta tassar.

Pyrenéerhundens ben och tassar är deras länk till bergsterrängen och deras verktyg för att kunna hantera den. För att vara funktionsduglig är benstomme och parallellitet viktiga aspekter hos pyrenéerhunden. Så är även sunda, balanserade och starka vinklar.

Utmärkta, parallella framställ.

Skulderläge och överarmsvinklar skall tillåta långa och elastiska rörelser, därför skall pyrenéerhunden vara utrustad med en väl ansatt skuldra och en god överarmsvinkel som tillsammans med en korrekt bröstorg skapar ett stabilt framställ.

Utmärkta fronter.

Tassarna skall vara samlade och starka. De får inte vara inåt- eller utåtvridda, vilket i nuläget är ett problem inom rasen då det medför instabilitet och ineffektiva rörelser. En svag utåtvriddning av baktassarna accepteras och ses som normalt för rasen, då det är en bieffekt av dubbelsporrarnas närvaro.

Utmärkta tassar.

Bakställ

Bakbenen skall ha längre och rikligare behäng än frambenen.

Sedda bakifrån skall bakbenen vara lodräta.

Lår

Låren skall vara väl musklade, inte så långa och tämligen snedställda. De skall vara starka.

Knäled

Knälederna skall vara tämligen vinklade och peka rakt fram.

Underben

Underbenen skall vara kraftiga och medellånga.

Has

Hasorna skall vara breda, torra och tämligen vinklade.

Mellanfot

Mellanfötterna skall vara försedda med väl utvecklade dubbelsporrar.

Baktassar

Baktassarna som framtassarna.

Fel

Kohasigt eller hjulbent bakställ.
Raka hasor eller överdrivet vinklade hasor.
Långa, platta tassar.

Diskvalificerande fel

Avsaknad av sporrar bak.
Enkla sporrar bak.
Dubbla, förtvinade sporrar bak.

Pyrenéerhundens bakställ är källan till de effektiva rörelserna. Såväl knän som hasor skall vara tämligen vinklade och rättställda. I rörelse är bakstället motorn, men för ett harmoniskt steg krävs det att hundens fram- och bakbensvinklar är balanserade.

En hane med utmärkt balanserade vinklar fram och bak.

Kontrasten mellan rätt vinklar bak och för lite/mycket vinklar bak.

Dubbelsporrar

Det finns delade meningar gällande dubbelsporrarnas betydelse och signifikans för rasen, och det är utom allt tvivel att det är ett starkt kännetecken för rasen och viktigt att bevara. Det är tydligt i standarden vad som är diskvalificerande avseende sporrarna, men det finns ingen tydlig distinktion gällande vad som är bra och mindre bra sporrar. Förtvunade sporrar utgörs av sporrar som helt saknar förbening (enbart består av skinn och klor).

En perfekt sporre är ganska lågt ansatt - gärna i direkt anslutning till foten i övrigt så att sporrarna i princip blir en förlängning av de "vanliga" tårna. Sporrarna utgår från samma bas, men är tydligt åtskilda med kraftfulla ben. De är fast förankrade i mellanfoten.

Vanligt förekommande - men ej diskvalificerande - fel är följande:

- *dubbla sporrar som sitter högt upp (på hasen)*
- *olikt utvecklade sporrar*
- *sporrar som förbenade men som ej ansluter till mellanfoten*
- *sporrar som är åtskilda och ej utgår från samma bas*

Hur felen ovan ska bedömas är ett ämne kring vilket de lärda tvistar. Givet är att pyrenéerhunden ska ha dubbla sporrar. Överenskommet är att de ska innehålla ben och sitta lågt ned på hasen. Gällande sporrar som är olikt utvecklade, som är förbenade men som ej sluter an mot hasen utan mer "svävar i luften" och sporrar som ej tydligt utgår från samma bas, så skiftar tolkningen gällande hur felen ska bedömas.

Ovanstående leder oss till slutsatsen att avvikelser, som inte är diskvalificerande, från en perfekt sporre helt enkelt får betraktas precis som övriga fel och svagheter - de bör vägas in i helhetsintrycket av hunden, men inte ensamt fälla något avgörande. Det finns i dagens läge inte något uttalat problem med dubbelsporrarna på pyrenéerhundarna i Sverige, varför fokus hellre får ligga på andra områden som anses vara mer aktuella för bevarandet av rasens höga kvalitet.

Rörelser

Rörelserna skall vara kraftfulla och lätta, aldrig tunga.

De skall vara mer vägvinnande än snabba och inte utan en viss smidighet eller elegans.

Vinklarna skall tillåta uthålliga rörelser.

De väsentliga nyckelorden för rasens rörelser finns redan återgivna i standarden, men det går inte att nog betona att pyrenéerhunden är en arbetande ras. De ska inte bara vara starka nog att stå emot rovdjursangrepp, utan de ska ha en anatomi sund tillräckligt för att kunna arbeta runt 10 år i bergsterräng.

Tik med utmärkt steglängd och god överlinje.

Vanligt förekommande fel i rasen är tunga/klumpiga rörelser, otillräckliga steglängder, rörelser där hunden trampar över sig själv eller karpar med ryggen för att kompensera obalanserade vinklar och fladdriga frambensrörelser på grund av underutvecklade fronter och grunda bröstkorgar. Vi ser allt färre osunda bakställsrörelser, men marktrånghet och hastrånghet har varit ett problem inom rasen.

Vi hänvisar till övriga anatomiavsnitt för djupdykning i vad dessa svagheter beror på, då dåliga rörelser blott är ett symptom på anatomiska defekter.

En pyrenéerhund med rastypiska rörelser ska bära sig själv på ett elegant och starkt sätt - överlinjen ska vara stark och rak, resningen bibehållas och bakstället ska effektivt driva hunden framåt på ett elastiskt och majestätiskt sätt.

Tik med utmärkt drive i rörelserna och med vackert buren svans (dock herdekrok längst ut på spetsen och rikliga fanor, vilket ger en illusion av en alltför hårt knuten svans).

Hud

Huden skall vara tjock och smidig.

Ofta finns det pigmentfläckar på kroppen.

Päls

Pälsstruktur

Pälsen skall vara ymnig, rak, ganska lång och spänstig.

Den skall vara tämligen sträv och torr på skuldror och rygg, längre på svansen och runt halsen där den kan vara lätt vågig.

På baksidan av låren skall pälsen vara finare och mer ullig och den skall vara fyllig.

Även underullen skall vara riklig.

Fel

Kort eller lockig.

Silkesaktig, mjuk.

Avsaknad av underull.

Pälsen ska utgöra ett skydd mot såväl temperaturskillnader som rovdjursangrepp. Typiskt för rasen är den kraftfulla manen (framförallt på hanarna) och de rikliga fanorna bak på låren. Även frambenen och hasorna är försedda med riklig behåring, dock är inga - ibland för ögat vackra - överdrifter önskvärda (varken här eller avseende pälsen i allmänhet) då det skulle stjälpa snarare än hjälpa hunden i sin ursprungsmiljö.

Underullen skall vara mjuk, ullig och riklig. Täckhåren ska vara blanka och sträva, vilket gör pälsen smutsavvisande och väldigt tålig för regn och rusk.

Något som är viktigt att erinra sig om som domare, är att en nybadad päls kan kännas annorlunda än en obadad päls, vilket dock inte betyder att den renbadade pälsen per automatik är felaktig.

Bild på hane med utmärkt pälskvalitet och korrekta "fanor".

Färg

Färgen skall vara vit eller vit med fläckar i grått (grävlingfärgade [”blaireau”] eller vargfärgade [”louvet”]), ljusgult eller gulrött [”arrouye”] på huvudet, öronen och svansroten och ibland på kroppen.

De grävlingfärgade fläckarna är de mest önskvärda.

Diskvalificerande fel

Andra färger än de i standarden angivna.

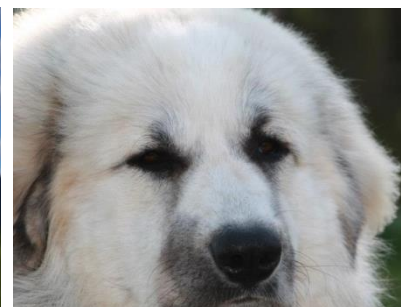
Pyrenéerhunden ska upplevas som en stor, vit hund - men det finns oerhört många vackra färger att bevara. Faktum är att helvita hundar är ganska ovanliga! De flesta pyrenéerhundar föds med tecken som gradvis bleknar, varför de i vuxen ålder upplevas som i princip helvita hundar.

Exempel på hur färg utvecklas med hundens ålder (7 veckor – 1 år).

Fläckarna får uppgå till så mycket som 1/3 av kroppsytan, men vanligast är fläckar som täcker ögonen och öronen (ofta med vit ”blås” emellan) i kombination med en eller ett par fläckar på kroppen.

7 veckor gammal valp med speciell, men helt korrekt och godkänd, teckning. Samma valp vid 1 års ålder.

Blaireau

Den absolut vanligaste färgen på pyrenéerhundar är blaireau. Denna färg går från ljus beige till mörk beige med inslag av grått i olika utsträckning.

Louvet

Den vargrå färgen skiljer sig från blaireau på så sätt att den i princip inte har något inslag av beige.

Arrouye

I standarden beskrivs arrouye som ljusgul eller gulröd, vilken inte helt rimmar med verkligheten. Den arrouye färgen kan vara ljust gul och ganska blek, men den kan också vara intensivt röd med inslag av mörkt grått.

Vilken färg premieras?

Det har historiskt sett funnits en tendens bland domare att föredra helvita hundar, något som inte gynnar rasen med tanke på att hundarna som vid födseln helt saknar teckning ofta har svagare pigmentering än de hundar som föds med ljus eller mörk teckning. Det anges i standarden att blaireau är den mest önskvärda färgen, vilket diskuteras i Frankrike. Då arrouye och louvet (framförallt de mörka varianterna) i princip försvann från rasen på 70- och 80-talet, så är de hett eftertraktade.

Det råder livliga diskussioner kring vad som är och vad som inte är tillåtet avseende färgen på pyrenéerhundens underull, och vid flertalet tillfällen har hundar med beige eller rödaktig underull dömts ner på grund av att domarna inte upplever dem som vita hundar. Detta är fel, då framförallt de mörkare varianterna av färgerna ofta innebär att hunden har starkt pigment på kroppen och färgad underull på framförallt manke och rygg. Så länge täckhåren är vita så anses färgen fortfarande vara korrekt. Tänk på att en hund med ljusst rödaktig underull kan upplevas som kritvit vid full päls och som rödflammig då täckhåren fällt av.

En annan livlig diskussion som råder, är gällande "fräknar" på pyrenéerhundar, framförallt på benen, vilket alltså inkluderar inte bara underull utan även i viss mån täckhår.

Det finns inga exakta svar avseende dessa ämne i standardtexterna, men så länge det inte går till överdrift så stör det inte heller helhetsintrycket av hunden.

Tikar med arrouye färg, rödaktig underull och fräknar på benen.

Hane med teckning över endast ett öga, vilket ger olikfärgade ögonfransar som kan förvilla intrycket av ögonens storlek.

Storlek/vikt

Mankhöjd

Hanhundar: 70-80 cm

Tikar: 65-75 cm

2 cm över övre mankhöjdsgräns tillåts för de hundar som i övrigt är perfekta i typen.

Rasstandarden anger ett minimum såväl som ett maximum gällande rasens storlek och detta storleksspann har tillkommit av en anledning. Det finns skäl att anta att en pyrenéerhund som är för liten inte har den styrka och kraft som krävs för att mota bort rovdjursangrepp, samtidigt som en för stor hund inte har den smidiga och sunda anatomi som krävs för att kunna följa fårens färd över bergskedjorna i åtminstone 10 år. Dock finns det skäl att erinra sig om att rasen ska ge intryck av att vara imponerande och ståtlig, vilket kan vara svårare för en hund i det nedre storleksspannet än för en hund i det övre storleksspannet.

Det är generellt sett medelstora hanar och tikar som finns i Sverige i nuläget, med få undantag och med ytterst få exemplar som understiger eller överstiger den i standarden godkända mankhöjden. Det finns inga skäl att premiera större pyrenéerhundar framför mindre så länge kraven i standarden följs, dock tål det att poängteras att det imponerande helhetsintrycket är av avgörande betydelse.

Nota bene

Hund får ej prisbelönas om den är aggressiv eller har anatomiska defekter som menligt kan påverka dess hälsa och sundhet.

Testiklar

Hos hanhundar måste båda testiklarna vara fullt utvecklade och normalt belägna i pungen.

Hane av utmärkt typ i åldern 9 veckor – 9 månader – 2,5 år - 8,5 år.

Tik av utmärkt typ i åldern 7 veckor – 2 år – 5 år.

Tik av utmärkt typ (dock något lösa läppar) vid 4 års ålder och 9 års ålder.

Tik av utmärkt typ vid 11 års ålder.

Fel

Varje avvikelse från standarden är fel och skall bedömas i förhållande till graden av avvikelse.

Helhetsintryck

Ett allmänt intryck av tyngd utan värdighet. Hund som är fet, i dålig kondition eller lymfatisk.

Huvud

För tungt; rektangulärt till formen.
För brett skallparti, välvd panna.
För markerat stop eller avsaknad av stop.
För hängande läppar som är lösa och hänger nedanför underkäken.
Ofullständig pigmentering på nostryffeln, ögonkanterna och läpparna.

Ögon

Runda, ljusa, djupt sittande eller framträdande; för stora eller för små; för tätt sittande eller för brett isär. Synligt tredje ögonlock.
Hårt uttryck.

Öron

Breda, långa, skruvade, veckade, burna tillbakalagda, högt ansatta.

Hals

Tunn, något lång eller tvärtom för kort där huvudet tycks sitta direkt på skuldrorna. För markerad hakpåse.

Kropp

Svankryggig eller karpryggig. Överbyggd. Buklinje uppdragen på vindhundsvis eller hängande.

Bröstkorg

För bred eller för smal bringa. Flat eller tunnformad bröstorg.

Svans

Föga behårad eller dåligt buren. För kort eller för lång. Utan plym. Formar sig inte som ett hjul under rörelse eller formar sig som ett hjul hela tiden, även i vila.

Framställ

Inåt- eller utåtvidna tassar.
För öppen vinkel mellan skulderblad och överarm.

Bakställ

Kohasigt eller hjulbent.
Raka hasor eller överdrivet vinklade hasor.

Tassar

Långa, platta.

Päls

Kort eller lockig. Silkesaktig, mjuk. Avsaknad av underull.

Diskvalificerande fel**Färg**

Andra färger än de i standarden angivna.

Nostryffel

Helt annan färg än svart.

Käkar

Över- eller underbett; varje missbildning av käkarna.

Ögon

Rosa på ögonkanterna; gula ögon.

Sporrar

Avsaknad av sporrar bak; enkla sporrar bak; dubbla, förtvinade sporrar bak.

Storlek

Mankhöjd som över- eller underskrider de i standarden angivna måtten.

www.pyreneersallskapet.se

Pyrenéersällskapet
Svenska Bergs- och Herdehundklubben
Framtaget för domarkonferens 2016
KOMPENDIUM 2016